

سوله د اسلام له نظره

او په افغانستان کې يې د پلي کېدو لارې چارې

(د علمي - څېړنيز سيمينار د مقالو ټولگه)

سوله د اسلام له نظره (د علمي - څېړنيز سيمينار د مقالو ټولگه)

ش. ۱۳۹۹

ش. ۱۳۹۹

Articles collection for seminar regarding:

Peace; According to Islam

and its methods of mainstream within
Afghanistan

ISBN 978-9936-645-83-7

9 789936 645837

2020

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د علومو اکاډمي

د اسلامي علومو معاونیت

د تفسیر او حدیث مرکز

سوله د اسلام له نظره

او په افغانستان کې یې د پلي کېدو لارې چارې

(د علمي - څېړنیز سمینار د مقالو ټولګه)

د کتاب ځانگړنې:

د کتاب نوم: سوله د اسلام له نظره او په افغانستان کې یې د پلي کېدو لارې

چارې (د علمي - څېړنیز سمینار د مقالو ټولگه)

لیکوال: یو شمیر پوهان

ایډیټور: څېړندوی محمد امان رسولي

مهتمم: څېړنیار عبدالقهار عزیزی

کتنپلاوی:

۱- څېړنوال برهان الله نیازی	۲- محقق عبدالحمید وفا
۳- څېړنپوه سید حبیب شاګر	۴- سرمحقق عبدالمعبود ضریری
۵- سرمحقق نور الحق عزیزی	۶- څېړنپوه فضل الرحیم محمود
۷- څېړنوال عبدالرحمن عادل	۸- څېړنوال عبدالکریم فضلي
۹- معاون سرمحقق عبدالوهاب عابد	

کمپوز: بشرمل زرغون

خپړندوی: د افغانستان علومو اکاډمي، د اطلاعاتو او عامه اړیکو ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۹ هـ.ش

د چاپځای: الهام نبی زاده، کابل - افغانستان

د چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه

ISBN: ۹۷۸-۹۹۳۶-۶۴۵-۸۳-۷

د چاپ ټول حقوق له علومو اکاډمي سره خوندي دي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لیکلی

مخگنه	لیکوال	سرلیک
۱		د مرکز یادښت
۱		د جمهور رئیس پیغام
۳		پیام شاروالی کابل
۵		شورای عالی صلح
۹		پیام ریاست پوهنتون کابل
۱۱	څېړنوال برهان الله نیازی	په اسلام کې د سولې او سوله ییز ژوند اصالت
۱۵	څېړنپوه سید حبیب شاکر	د سولې پېژندنه او ارزښت
۲۷	څېړنپوه فضل الرحیم محمود	د سولې احکام او ډولونه
۳۹	معاون سرمحقق محمد اعظم طارق	موانع خارجي تحقق مصالحه در افغانستان و راه های
۶۹	څېړنوال عبدالرحمن عادل	په هېواد کې د سولې پر وړاندې کورني خنډونه
۸۷	څېړنپار عبدالقهار عزیزی	اورېند؛ د سولې پیلامه
۱۱۵	معاون سرمحقق محمد یوسف حازمی	فرصت ها و مصلحت های شرعی صلح در کشور
۱۳۵	معاون سرمحقق عبدالوهاب عابد	اهمیت و ضرورت صلح از نظر اسلام
۱۴۹	څېړندوی محمد امان رسولي	د حدیبې د سولې په رڼا کې د افغاني سولې اوسنی بهیر
۱۶۷	څېړنوال عبدالکریم فضلي	د سوله ییز افغانستان اغېزې
۱۷۵	محقق اصحاب الدین رحمانی	چالشهای صلح در افغانستان از روزه شریعت اسلامی
۱۹۱		قطعنامه سمینار

د مرکز یادښت

له شک پرته دا یو ښکاره حقیقت او څرگند واقعیت دی، چې د بشري ټولنو د پرمختګ او هوساینې رمز د اسلامي شریعت د دوه بنسټیزو اصولو (قرآن کریم او نبوي احادیثو) د هدایاتو او لارښوونو په پوهاوي او پلي کولو کې ایښودل شوی دی، د شخړو د هوارې لپاره سوله یو الهي امر دی او د قرآن کریم وینا ده: «وَالصُّلْحُ خَيْرٌ» او په سوله کې خیر دی؛ همدا راز په نبوي احادیثو کې هم په سولې ټینګار شوی او عملاً رسول الله ﷺ د مکې له مشرکینو سره سوله کړې ده، د تاریخ په اوږدو کې د سولې له امله ډېر خیر نړیوالو ته رسېدلی؛ آن د سوبلي آسیا ګڼ شمېر ولسونه په سوله ییز ډول په اسلام مشرف شوي دي.

دا چې اوسمهال زموږ افغاني اسلامي ټولنه له څو لسیزو را په دې خوا له سختو ستونزو او ناخوالو سره لاس او ګرېوان ده؛ جنګ دی، د پردیو سیاسي، اقتصادي او فرهنګي یرغلونه او لاسوهنې روانې دي، د جګړې او ناورین د سون توکي دواړو لورو ته افغانان دي، افغاني میندې او خويندې تل د خپلوانو په ویر ویرجنې او ساندې وايي، د کونډو، ورارو او یتیمانو شمېر ورځ تر بلې زیاتېږي، د اقتصادي ویجاړۍ څو خبره دې حد ته رسېدلې ده، چې زیاتره افغانان د فقر تر کرښې لاندې دي او هېواد له داسې بحران او ستونزو سره مخامخ دی، چې په نړیواله کچه ساری نه لري.

له دې ډول ستونزو او ناخوالو څخه د خلاصون لار د اسلامي شریعت د لارښوونو په رڼا کې په اوربند، سوله ییز حل، اسلامي ورورولۍ او ملي یووالي کې نغښتی دی، چې سوله نه وي؛ په هېواد کې پرمختګ او سوکالي نه راځي، پا نگونه نه کېږي، پانګوال د امنیت د نه شتون له کبله له خپلو پانګو سره تېښته کوي او نه بهرنی پانګوال دې ته زړه ښه کوي، چې په دې جګړه خپلې هېواد کې پا نگونه وکړي؛ نو په سولې سره موږ افغانان سرلوړي، خپلواک، پرمختللي او په ځان ډاډمن او سوکاله افغانستان لرلای شو.

د همدې موخې د تحقق او لاسته راوړو لپاره د افغانستان د علومو اکاډمۍ مدیر مشرتابه وپتېله چې د اسلامي علومو د معاونیت په نوبت او زیار د ۱۳۹۸ هـ کال د غویی (ثور) په ۴ مه نېټه د افغانستان د علومو اکاډمۍ د علامه احمد علي کهزاد د سمینارونو په تالار کې (سوله د اسلام له نظره او په افغانستان کې یې د پلي کېدو

لارې چارې) ترسرليک لاندې علمي- څېړنيز سمینار جوړ کړي، په دې سمینار کې د علومو اکاډمۍ پر پوهانو سربېره نورو پوهانو، د دولتي ادارو کارکوونکو او چارواکو هم گډون کړی ؤ، د پېغامونو او علمي ويناوو ترڅنگ د څېړونکو له خوا څو علمي- څېړنيزې مقالې وړاندې شوې او د اسلام له نظره په هېواد کې د سولې، سوکالۍ او له امنيته د برخمن آرام ژوند په موخه گټورې، رغنده او عملي طرحې او وړاندیزونه اړوندو ادارو او مراجعو ته وړاندې شول.

د پورته يادو ويناوو، ليکنو او وړاندیزونو د راټولنې، ترتيبېدو او منظمېدو کار ښاغلي څېړنيز عبدالقهار عزيزي پر غاړه واخيست؛ دا په دې پار(خاطر)، چې د نوموړي سمینار معلومات او لاسته راوړنې په چاپي بڼه له درنو هېوادوالو سره شريکې کړو، موږ له ښاغلي عزيزي صيب څخه يوه نړۍ مننه کوو.

د يادونې وړ ده چې دا د مقالو ټولگه د (ا سلام د اعتدال او منځلاريتوب دين) علمي- څېړنيز سمینار په مناسبت چاپ، چې د چاپ چارې يې د امنيت محترمې شورا لخوا ترسره شوي دي، د دوی له مرستې منندوی يو.

په گران هېواد کې د تلپاتې سولې او سوکاله ژوند په هيله!

څېړنوال عبدالرحمن عادل
د تفسير او حديث مرکز رئيس